

København 5. november 2019

Til Cavlingkomiteen

Helle Maj og Jørn Stjerneklar, Mayday Press indstilles til Cavlingprisen 2019

For mere end fem år siden ringede Peter Frederiksen til journalist Helle Maj og fortalte hende, at han havde en bedre historie at fortælle, end den Maj havde lagt frem i bogen "Den sorte enke." Samtalen blev starten på et omfattende arbejde for Maj og Stjerneklar med at researche, dokumentere og formidle fortællingerne om den seriekriminelle dansker Peter Frederiksen, som i dag sidder fængslet i Sydafrika med en dom på to gange livstid plus 51 år.

"Du skal fjernes permanent fra samfundet," sagde dommer Johann Daffue 15. marts 2018.

Helle Maj og Jørn Stjerneklar har investeret sig selv i at formidle de grusomme historier. De har gjort det i afslørende dokumentarer på DR P1, de har bidraget i den prisvindende tv-serie "Hvid mands dagbog" på DR TV, Helle Maj har skrevet bogen Tækkemanden, og senest har DR P1 offentliggjort podcastserien "I en danskers blodspor," som gennem fem radiofonisk yderst velproducerede afsnit afslører Peter Frederiksens forbrydelser.

"I en danskers blodspor" er en serie, hvor det lykkes det Maj og Stjerneklar at samle hele historien og alle dens aspekter og synsvinkler i en lang dramatisk udladning, byggende på en usædvanligt velskrevet tekst. Det er ganske enkelt fremragende radio.

Der har undervejs været utallige faglige og etiske dilemmaer, som Helle Maj og Jørn Stjerneklar formår at balancere til det mest banebrydende stykke graverjournalistik i de seneste år.

Helle Maj og Jørn Stjerneklar er på denne baggrund de helt oplagte kandidater til Cavlingprisen 2019.

De møder Peter Frederiksen første gang på byens fineste hotel i Bloemfontein i november 2014. Efter et seks timers møde forlader de manden, overbeviste om at de ikke kan lave en bog om ham, som var hans ide. Men historien ligger i baghovedet, og efter gentagne opringninger fra Frederiksen beslutter de at lave en radiodokumentar om hans status som flygtning fra dansk politi. De interviewer ham derfor over tre dage i 2015 til DR P1 dokumentaren "Den danske våbenhandler."

De kører med over 12 timers råbånd og video tilbage til deres bopæl i Cape Town. Disse optagelser danner grundlaget for deres videre arbejde med at afdække Peter Frederiksens liv.

DR P1 Dokumentaren "Den danske våbenhandler" holder sig til vinklen om Peter Frederiksen, som undslap sin danske fængselsdom, fordi det danske system svigtede. Men i deres råbånd fra de tre dages interviews var der fundament for adskillige dokumentarer om den bestialske og manipulatoriske Peter Frederiksens kriminelle hærgen på tre kontinenter.

Maj og Stjerneklar har brugt samtlige værktøjer i journalistikken for at nå i mål med historierne. Fra almindelig research over god gammeldags opsøgen af folk ude i landskabet uden aftaler, til aktindsigter i Danmark og Sydafrika, de har støvet fysisk rundt i gamle arkiver. De har over årene interviewet over 180 personer om Peter Frederiksen.

"Nana, lille rød op"

Fagbladet Journalisten bringer 2. november 2018 historien ["Sådan hjalp Maj og Stjerneklar med at fælde deres kilde som drabsmand."](#) I den forklarer Maj og Stjerneklar tydeligt om det rolleskift, der sker for de to i den sydafrikanske kriminalsag mod Peter Frederiksen. De går fra at være journalister til at arbejde sammen med politi og anklagemyndighed.

Helle Maj råder nemlig politiets chefterforsker til at beslaglægge Peter Frederiksens dagbøger. Frederiksen har i deres interviews med ham fortalt, at han skriver alt ned. Maj antager derfor, at dagbøgerne indeholder oplysninger af relevans for efterforskningen. Og hun har ret, skal det hurtigt vise sig.

"Men en journalist udleverer ikke sit materiale til politiet, og når man samtidig afskriver sig fra at kunne dække sagen og få en indtægt på det, er det da helt i skoven. Sådan tænkte Jørn Stjerneklar. Men det var kun, til telefonen ringede, og en stærkt ophidset Helle Maj fortalte, hvad hun netop havde læst i dagbogsnotaterne: "Nana, lille rød op."

Sådan inddæmmer Journalistens artikel rolleskiftet for Maj og Stjerneklar. "Nu går vi kraftedeme efter ham!," starter historien med et citat fra Jørn Stjerneklar.

"Spørgsmålet er, om Helle Maj og Jørn Stjerneklar har forbrudt sig mod fagetikken ved at vende Frederiksens fortælling mod ham selv og gå i ledtog med politiet. Helle Maj er ikke i tvivl om, at de har gjort det rigtige," skriver Journalisten.

"Det var ikke os, der anmeldte Peter Frederiksen. Men da det gik op for mig, hvor sindssygt farlig han var, følte jeg det som min pligt at hjælpe politiet," siger Helle Maj til Journalisten.

En etik i balance

Journalistens fagetiske spørgsmål er yderst relevant, og der er næppe et stringent og entydigt svar på det. Men de overvejelser, Maj og Stjerneklar gør sig om deres dobbelte rolle i sagen er forbilledlige.

Jeg har bedt Helle Maj og Jørn Stjerneklar forklare mig om deres etiske og journalistprofessionelle overvejelser om at hjælpe politiet med at få Peter Frederiksen dømt dobbelt livstid plus 51 år for mord på sin ekskone, pædofili og voldtægt af ekskonens datter, produktion af børneporno og ulovlig våbenhandel.

Helle Maj gav politiet et vink med en vognstang: Lav en ny ransagning og beslaglæg hans kalendere. Det gjorde de. Hun havde ikke set det komme, at det blev hende, som kom til at oversætte dagbøgerne. Men det viste sig, at der ingen danske certificerede tolke var i Sydafrika, så politiet bad hende om hjælp. Og Maj sagde "ja." Fordi hun var nysgerrig.

Jørn Stjerneklar havde problemer med, at Helle Maj indgik samarbejdet med politiet og var rejst til Danmark, da det skete. Men da Maj begyndte at oversætte dagbøgerne og fandt ud af, at Peter Frederiksen havde voldtaget sin steddatter Nana over en periode på to år, gik han med stor iver ind i samarbejdet.

"I mine øjne er der ikke noget mere ækelt end at forgribe sig på børn, der er ingen gradsforskel uanset om det er dine egne eller andres," skriver Jørn Stjerneklar til mig.

Men Helle Maj stoppede med at skrive som journalist om Peter Frederiksen, da hun fandt ud af, at hun skulle vidne mod Peter Frederiksen. Hun skrev ikke en linje mere om forbryderen, før efter han var dømt i november 2018.

Den eneste kommentar til artiklen på Journalistens hjemmeside lyder: "Vi er mennesker, før vi er journalister." Jeg er enig.

Det store journalistiske graverprojekt, som har taget Helle Maj og Jørn Stjerneklar over fire år at forløse til fulde, er et eksempel til efterfølgelse på at give af sig selv som journalistisk håndværker.

"Peterland," som er den interne kode for projektet i Mayday Press, har med sine historier i bog, radio og tv formidlet en række gennemresearchede, veldokumenterede, veldrejede og vedkommende udsendelser, som fortjener den højeste journalistiske anerkendelse her i Danmark.

Helle Maj og Jørn Stjerneklar bør kunne tage to statuer af Henrik Cavling med sig til hjem til Cape Town, når Cavlingprisen er uddelt 3. januar 2020.

Med venlig hilsen
Journalist Torsten Raagaard